

Referaat aines Insenerieetika

Rait Rand
LAE 61
960737

Probleemi kirjeldus.

Insener A on konsultatsiooni firma direktor, mis palkab teisi disaini asjatundjaid, nagu näiteks arhitekte, planeerijaid, maamõõtjaid jne. Insener A on samuti poole kohaga tööl linnaomavalitsuses limiteeritud nõuandjana, projekti läbiviidavuse uurijana. Tema kokkulepe linnaomavalitsusega seisneb selles, et inseneri A firma palgatakse kliendi poolt leidmaks professionaalseid teenuseid ja teenuste pakkujaid siis teised professionaalid tema firmast aga mitte insener A on kohustatud ette valmistama erakliendi plaane, mis on vaja esitada linnaomavalitsusele läbivaatamiseks. Inseneri A tööandja firmal on analoogne käitumine, see tähendab, et kui üks tema klientidest esitab plaane linnaomavalitsusele läbivaatamiseks, siis insener A ei tohi töötada antud plaanide kallal konsultandina. Selle asemel need plaanid valmistatakse ette ja kinnitatakse inseneride B, C ja D poolt.

Probleem:

Kas insener A poolt on eetiline pakkuda teenust antud eelpool kirjeldatud tingimuste puhul?

Viited.

Lõik 11.4.d: Insenerid, kes on kommunaal teenuses kui valitsuse või pooleldi valitsuslikus struktuuris või asutuses liikmed, nõuandjad või töötajad ei tohi osaleda otsuste tegemisel.

Lõik 11.4.e: Insenerid ei tohi aktsepteerida tööalast lepingut riigiasutuselt, kus direktor või ametnik nende firmast on antud riigiasutuses palgal või mõnel muul ametialasel viisil seotud.

Arutus.

Hea näitena tooksin siin välja juhtumi BER Case 82-4, kus insener, kes oli täiskohaga tööl erapraksises, palgati maakonna poolt tööle, kui maakonna insener kokkuleppelise kuutasuga. Inseneri kohustuste hulka kuulus üle vaadata maalappe ja konstruktsioonide jooniseid, et kindlaks teha, kas nad on sobivad maakonna nõuetega ja anda soovitusi kohalikele maakonna komisjonidele ning planeerimise nõukogudele. Lisaks oli sama insener palgatud linna poolt linna peainseneriks kokkuleppelise aastatasuga. Tema kohustuste hulka kuulusid linnanõukogule soovitude tegemine ja ka tehtud projekteerimistööde heakskiiduga. Inseneri taheti maakonna lennujaama projekti halduriks, et formuleerida lennujaama tehnilise pargi tuleviku arenguplaanid. Lõpuks oli insener ka kvartali haldur ja mitmete muude vastutusrikaste projekteerimistööde haldur.

Sama insener palgati tööle samuti ka mitmete erafirmade konsultandiks, et aidata väljatöötada linna ja maakonna projektide kavandeid.

The Board of Ethical Review, vaatles eelnevaid juhtumeid ja otsustas, et oleks olnud:

- eetiline insenerile, kes töötab, linnainsenerina ja maakonnainsenerina kindla palgaga, pakkudes projekteerimisteenuseid privaatse võimekuse järgi linnale ja maakonnale.
- eetiline insenerile, kes töötab liikmena kohalikes juhatustes või komisjonis, mis vahetevahel vajavad inseneride teenuseid, et hankida teenuseid läbi enda erafirma nende juhatustele või komisjonidele.

- ebaeetiline insenerile, kes töötab linna ja maakonna insenerina kindla palgaga, et hankida heakskiitev otsus linnalt ja/või maakonnalt projektidele, mille insener tegi erafirmale.

Board otsustas, et see insener, kes teenindab nii linna, kui ka maakonda kindlaksmääratud palgaga võib pakkuda projekteerimise alaseid nõuandeid nii maakonnale või linnale. Board märkis, et antud juhtumis insener ei teinud midagi, et mõjutada linna või maakonna otsuseid, kui kvartali haldaja või kui lennujaama projekti haldaja.

Lõpuks, kui jõuti lõplikule otsusele leiti, et inseneri käitumine oli ebaeetiline, kui ta andis maakonnale soovitusi oma ettevalmistatud plaanide kohta.

Hiljutisem juhtum, (BER Case 85-2) kus insener – kohaliku projekteerimisfirma direktor, kuulus ka maakonna haigla nõukogusse. Oli vaja teha teatavaid projekteerimistöid ja ka mõõdistustöid haigla hoonetes ja varas, ning antud insener sai lepingu, nende tööde läbiviimiseks, kusjuures otsus tehti haigla nõukogus ja otsuse tegemisel osales ka töölepingu saanud insener.

Vastavalt *lõikele II.4.d.*, ei ole inseneril eetiline osaleda otsuste tegemisel, kui antud otsused puudutavad ka inseneri erafirmat. Samuti peame ära märkima, et antud juhtumi ajal ei olnud mingit tingimust *lõigus II.4.d.* mis oleks keelanud suhtluse poolriikliku asutusega. Peale antud juhtumit muudetigi koodeksit ja pandi sinna sisse ka punkt, mis aitaks lahendada taolisi juhtumeid.

Lisa (individuaalne arvamus antud ülalkirjeldatud artiklist):

Kirjeldatud tingimused on küll esmapilgul küllalt selged ja tundub, et otsuse tegemisel ei ole mingeid raskusi, aga minu arvates on antud artiklis jäetud kirjeldamata olukorrad, kus projektide vastuvõtmise nõukogus on projekti esitanud firmade konkureerivate firmade esindajad, või ka kui näiteks kujutletavas projektide vastuvõtmise nõukogus puuduvad kompetentsed inimesed peale projekti väljapakkunud firma esindajate... Kas siis tuleb osta sisse uus nõukogu, mis teeb oma otsuse ja mis on kahtlemata ebakompetentsem, kui inseneride otsus, kes on antud piirkonnas läbi viinud mitmeid edukaid projekte.